

Sygn. akt I Ns 89/22

POSTANOWIENIE

Dnia 05 maja 2022 roku

Sąd Okręgowy w Rybniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Westwał

Protokolant: Alicja Krzystała

po rozpoznaniu w dniu 05 maja 2022 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z wniosku Ł. Z. (1)

z udziałem Burmistrza R.

w przedmiocie odwołania od decyzji Burmistrza R. z dnia 29 kwietnia 2022 roku SO.5310. (...).2022 o zakazie zgromadzenia zgłoszonego na dzień 06 maja 2022 roku na terenie działki numer (...), opublikowanej w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 29 kwietnia 2022 roku o godz. 12:10

postanawia:

1. uwzględnić odwołanie i uchylić decyzję Burmistrza R. z dnia 29 kwietnia 2022 roku SO.5310. (...).2022 o zakazie zgromadzenia zgłoszonego na dzień 06 maja 2022 roku na terenie działki numer (...),
2. ustalić, że każda strona ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt: I Ns 89/22

UZASADNIENIE

W dniu 27 kwietnia 2022 roku o godzinie 15:07 wnioskodawca Ł. Z. (1) złożył do Urzędu Miasta R. zawiadomienie o zamiarze zorganizowania zgromadzenia publicznego na dzień 06 maja 2022 roku na działce oznaczonej numerem geodezyjnym (...). W treści zawiadomienia wskazano, iż organizatorem a zarazem przewodniczącym zgromadzenia jest wnioskodawca. Celem zgromadzenia jest protest przeciwko ograniczeniu konkurencji w handlu węglem poprzez pozbawienie przez (...) S.A. Pośredniczących Podmiotów Węglowych prawa zakupu węgla na swoje składy i to niezależnie czy z podatkiem akcyzowym czy też bez podatku - na działce oznaczonej numerem (...).

W dniu 29 kwietnia 2022 roku Burmistrz R. wydał decyzję administracyjną zakazującą odbycia się w/w zgromadzenia publicznego. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż cel zgromadzenia oraz miejsce jego przeprowadzenia nie spełnia wymogów art. 3 ustawy prawo o zgromadzeniach. Burmistrz R. twierdził, że konflikt pomiędzy przedsiębiorcami zajmującymi się handlem węglem, a jego producentem nie jest zdaniem organu sprawą publiczną zatem wyrażenie przez jedną ze stron konfliktu protestu przeciw jego drugiej stronie nie jest wyrażaniem stanowiska w sprawach publicznych. Co do miejsca wskazanego przez organizatora twierdził z kolei, że nie można traktować tej przestrzeni jako otwartej przestrzeni publicznej dla nieokreślonych imiennie osób, gdyż sam fakt, że nieruchomości stanowi własność Gminy nie powoduje że taką przestrzenią się staje. Działka nr (...) w dniu planowanego protestu miała być przedmiotem dzierżawy co powodować miało, że nie można zakładać jej pełnej dostępności dla uczestników protestu.

Decyzja Burmistrza R. została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 29 kwietnia 2022 roku o godz. 12:10.

W dniu 30 kwietnia 2022 roku o godz. 12:00 wnioskodawca Ł. Z. (2) wniósł do tutejszego Sądu odwołanie od w/w decyzji domagając się jej uchylenia, zarzucając jej naruszenie art. 3 ust 1 ustawy prawo o zgromadzeniach - sprzeczność ustaleń z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym polegającym na przyjęciu, że cel zgromadzenia i jego miejsce nie spełnia przesłanek art. 3 ustawy o zgromadzeniach. W uzasadnieniu odnosząc się do motywów wydanej decyzji wskazał iż dokonana przez organ administracyjny przyczyna odmowy w oparciu o treść art. 3 ustawy o zgromadzeniach tj. iż planowane zgromadzenie nie jest sprawą publiczną ma charakter arbitralny. Jak wywodził wskazany w zawiadomieniu cel odbycia zgromadzenia zmierzający do ochrony interesu polegającego na ochronie zasad uczciwej konkurencji oraz troska w przeciwdziałaniu zjawiskom spekulacji cenowej w obrocie węglem jest sprawą publiczną. Skutki bowiem wskazanych naruszeń powodować będą negatywne konsekwencje nie tylko dla społeczeństwa lokalnego, ale także wszystkich zainteresowanych zakupem tego surowca do kotłowni przydomowych jak również kotłowni w pomieszczeniach prowadzonej działalności gospodarczej w całym kraju. Odnosząc się do drugiej przyczyny odmowy wydania decyzji, a to że działka na której planowane jest odbycie zgromadzenia nie jest otwartą przestrzenią publiczną dla nieokreślonych imiennie osób, wnioskodawca wskazał, iż z decyzji nie wynika jednoznacznie, iż działka jest przedmiotem dzierżawy. Z treści wynika, iż kopalnia taki zamiar jedynie zgłosiła.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy uznać należało za uzasadnione.

Wolność zgromadzeń pełni doniosłą rolę w demokratycznym państwie prawnym, a także jest warunkiem istnienia społeczeństwa demokratycznego. Wolność zgromadzeń służy prezentowaniu opinii, ocen, poglądów i żądań. Zgromadzenia są zatem instrumentem demokracji bezpośredniej. Dostrzegając znaczenie wolności zgromadzeń Rzeczpospolita Polska chroni ją przepisami art. 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej o treści „Każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenie tej wolności może określać ustawa”. Z uwagi na powyższe wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń winny być traktowane jako wyjątek. Szczegółowe zasady i warunki odbywania zgromadzeń publicznych określa ustawa z dnia 24 lipca 2015 roku prawo o zgromadzeniach (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz.631) zwana dalej ustawą o zgromadzeniach. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o zgromadzeniach, który definiuje zgromadzenie publiczne i jednocześnie stanowi przesłankę pozytywną do oceny czy zgromadzenie ma charakter zgromadzenia publicznego, zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych. Jednocześnie art. 14 ustawy o zgromadzeniach określa w sposób enumeratywny przesłanki negatywne do wydania przez organ gminy decyzji o zakazie zgromadzenia tzw. odbycia zgromadzenia. Zgodnie z art. 14 ustawy o zgromadzeniach organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:

1. jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;
2. jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym., gdy zagrożenia tego nie dało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13;
3. zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a.

Co istotne ustawa powyższa określa również zasady rozpoznania odwołania od decyzji organu gminy w art. 16 ustawy o zgromadzeniach: m.in. określając zakres kognicji Sądu rozpoznającego odwołanie tj. ograniczając je jedynie do okoliczności wskazanych w treści decyzji. Zgodnie bowiem z art. 16 ust 3 ustawy o zgromadzeniach Sąd okręgowy rozpatruje odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia w postępowaniu nieprocesowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 24 godzin od wniesienia odwołania. Powyższe oznacza również, iż przedmiotem rozpoznania

przez Sąd mogą być tylko te fakty i dowody, które zostały podniesione w decyzji na moment jej wydania i stanowiły podstawę faktyczną tej decyzji.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż jak wynika z motywów zaskarżonej decyzji przyczyny odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie przez wnioskodawcę zgromadzenia publicznego były dwie i obie oparte na treści art. 3 ust 1 ustawy o zgromadzeniach:

- przyczyna pierwsza - to brak w celu zgromadzenia cechy „sprawy publicznej”

- przyczyna druga - to „brak cechy otwartej przestrzeni dostępnej dla nieograniczonej ilości osób” dla miejsca w którym to zgromadzenie ma się odbywać.

Odnosząc się do pierwszej przyczyny odmowy wyrażenia zgody na odbycie zgromadzenia Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko wnioskodawcy wyrażone w odwołaniu od powyższej decyzji. Należy wskazać, iż immanentną cechą „sprawy publicznej” jest to, iż problematyka objętą ową sprawą dotyka bliżej niemożliwego do ustalenia kręgu podmiotów. Chodzi o to, że w odróżnieniu od „sprawy prywatnej”, gdzie krąg podmiotów zainteresowanych możliwy jest do ustalenia nie tylko ilościowo, ale też i jakościowo tj. z imienia, nazwiska, nazwy firmy itd. w przypadku „sprawy publicznej” już tak nie jest. Słusznie więc wywodzi wnioskodawca, iż cel odbycia zgromadzenia, a to cyt: „Protest przeciwko ograniczeniu konkurencji w handlu węglem poprzez pozbawienie przez (...) S.A. Pośredniczących Podmiotów Węglowych prawa zakupu węgla na swoje składy i to niezależnie czy podatkiem akcyzowym czy też bez podatku” zmierza do ochrony interesu publicznego polegającego na ochronie zasad konkurencji oraz przeciwdziałania zjawiskom spekulacji cenowej - a więc w ocenie Sądu Okręgowego ma jak najbardziej charakter „sprawy publicznej”, tym bardziej, że kwestia cen nośników energii w aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej ma znaczenie ogólnonarodowe. Zauważyć również należy, iż w piśmiennictwie zaproponowano koncepcję tzw. zasady subiektywnej koncepcji „sprawy publicznej”. Zasada ta oznacza, że to same osoby tworzące zgrupowanie wyrażają (nawet w sposób dorozumiany), że dana sprawa ma dla nich charakter publiczny.

Podobnie za nieuzasadnione Sąd Okręgowy uznał motywy decyzji odnośnie uznania, iż miejsce odbycia zgromadzenia nie spełnia cechy publiczności. Uczestnik postępowania w toku sprawy przedłożył umowę z dnia 28 kwietnia 2022 roku w przedmiocie dzierżawy działki, na której wnioskodawca zaplanował zgromadzenie w dniu 06 maja 2022 roku. Zauważyć należy jednak, że w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, Burmistrz R. nie określił wprost, że działka ta już została wydzierżawiona (umowa z dnia 28 kwietnia 2022 roku), a jedynie że w dacie zgromadzenia będzie przedmiotem dzierżawy, co powoduje że nie można zakładać jej pełnej dostępności dla uczestników protestu. Nie wynika też z tego uzasadnienia, aby Gmina R. zawarła umowę przedwstępną na dzierżawę tej działki i to na długo przed planowanym zgromadzeniem z wnioskodawcą. Zatem w tym zakresie decyzja nie wskazała żadnych konkretnych faktów czy dowodów, a które mogłyby w niniejszym postępowaniu jedynie złożyć na potwierdzenie stanowisk z decyzji.

Reasumując w ocenie Sądu Okręgowego zakwestionowana decyzja nie znajduje oparcia w treści art. 3 ustawy o zgromadzeniach. W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w pkt 1 postanowienia.

O kosztach procesu orzeczono w pkt 2 postanowienia, na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, iż z uwagi na problematyczny charakter sprawy zasadnym jest by każda ze stron poniosła koszty procesu we własnym zakresie.

R. dnia 05 maja 2022 roku